

Brussel, 8 oktober 2025
(OR. en)

13738/25
ADD 1

ENV 983
AGRI 478

BEGELEIDENDE NOTA

van:	de Europese Commissie
ingekomen:	8 oktober 2025
aan:	het secretariaat-generaal van de Raad
nr. Comdoc.:	D109481/01 - Annex
Betreft:	BIJLAGE bij de richtlijn van de Commissie tot wijziging van Richtlijn 91/676/EEG van de Raad wat het gebruik van bepaalde bemestingsmaterialen uit dierlijke mest betreft

De delegaties vinden hierbij document D109481/01 - Annex.

Bijlage: D109481/01 - Annex

EUROPESE
COMMISSIE

Brussel, XXX
D109481/01
[...] (2025) XXX draft

ANNEX

BIJLAGE

bij de

Richtlijn van de Commissie

**tot wijziging van Richtlijn 91/676/EEG van de Raad wat het gebruik van bepaalde
bemestingsmaterialen uit dierlijke mest betreft**

BIJLAGE

In punt 2, tweede alinea, van bijlage III bij Richtlijn 91/676/EEG wordt het volgende punt c) toegevoegd:

“c) het gebruik toestaan, boven de in deze alinea vastgestelde hoeveelheid van 170 kg stikstof per hectare per jaar en tot een afzonderlijke extra grenswaarde van 80 kg stikstof per hectare per jaar, van bepaalde bemestingsmaterialen uit dierlijke mest die een verwerking hebben ondergaan, mits aan alle volgende voorwaarden is voldaan:

i) het bestanddeel dierlijke mest van het bemestingsmateriaal heeft een behandelingsproces ondergaan dat leidt tot een verhoogde concentratie van stikstof in minerale vorm, ureumstikstof of kristalgebonden stikstof, uitgedrukt in een gewichtspercentage van de totale stikstof ten opzichte van de input voor het behandelingsproces, met een van de volgende eindproducten:

1) een ammoniumzout (scrubzout), verkregen uit een gaszuiverings- of emissiebeheersingsproces om ammoniak te verwijderen uit afgassen;

2) een mineralenconcentraat verkregen door omgekeerde osmose;

3) een stikstofrijk fosfaatzout (struviet), verkregen door precipitatie uit dierlijke mest;

ii) de bemestingsmaterialen vertonen een consistente kwaliteit in alle charges en hebben een verhouding minerale stikstof ten opzichte van totale stikstof van ten minste 90 % of een verhouding organisch gebonden koolstof ten opzichte van totale stikstof van niet meer dan 3, waarbij in beide gevallen correcties worden aangebracht voor stikstof afkomstig van bestanddelen die niet afkomstig zijn van mest en die meer dan 3 % stikstof bevatten op basis van de droge stof;

iii) de bemestingsmaterialen overschrijden de volgende bovengrenzen niet:

- koper (Cu): 300 mg kg⁻¹ droge stof;
- zink (Zn): 800 mg kg⁻¹ droge stof;

iv) pathogenen in de bemestingsmaterialen die meer dan 1 % organische koolstof bevatten, overschrijden de volgende bovengrenzen niet:

Micro-organismen waarop moet worden getest	Bemonsteringsplannen			Grenswaarde
	n	c	m	M
Salmonella spp.	5	0	0	Afwezig in 25 g of 25 ml
Escherichia coli of enterokokken	5	5	0	1 000 in 1 g of 1 ml

waarbij:

n =aantal te testen monsters,

c =aantal monsters waarvan het aantal bacteriën uitgedrukt in kolonievormende eenheden (kve) tussen m en M ligt,

m=drempelwaarde voor het aantal bacteriën uitgedrukt in kve dat bevredigend wordt geacht,

M=maximumwaarde voor het aantal bacteriën uitgedrukt in kve.

v) de lidstaten passen strikte kwaliteitsnormen toe om een consistent nutriëntengehalte in bemestingsmaterialen te waarborgen in alle productiecharges, in overeenstemming met de criteria van punt ii);

vi) de lidstaten zien erop toe dat het bemestingsmateriaal vergezeld gaat van documentatie met informatie over het gehalte aan stikstof (N) en fosfaten (P_2O_5), wanneer de concentratie van een van die elementen hoger is dan 1 % droge stof, met een maximale afwijking van 25 % van de aangegeven waarde;

vii) de lidstaten zien erop toe dat de veestapel en de mestproductie niet toenemen als gevolg van de toepassing van dit punt, i) op nationaal niveau wanneer het stikstofgehalte van de totale jaarlijkse nationale mestproductie per hectare cultuurgrond hoger is dan 75 % van de in deze alinea vastgestelde grenswaarde van 170 kg N per hectare, en ii) op het niveau van de territoriale eenheden op NUTS 2-niveau waarin de toelating wordt verleend, wanneer het stikstofgehalte van de totale jaarlijkse mestproductie per hectare cultuurgrond in die territoriale eenheden hoger is dan 75 % van de in deze alinea vastgestelde grenswaarde van 170 kg N per hectare;

viii) de lidstaten verscherpen de in punt 1.3 van deze bijlage vastgestelde beperkingen op het op of in de bodem brengen van meststoffen (bemestingspercentages) om rekening te houden met het verhoogde risico op de afvoer van stikstof naar het water en de lucht als gevolg van het gebruik van bemestingsmaterialen die voldoen aan de voorwaarden van de punten i) tot en met iv) van dit punt, en passen voor dergelijke materialen een gelijkwaardigheidscoëfficiënt voor minerale meststoffen toe die gelijk is aan 1. Voor zover mogelijk zien de lidstaten toe op de instandhouding van een vegetatiedek of gelijkwaardige maatregelen op bodems waarop of waarin bemestingsmaterialen worden gebracht die voldoen aan de voorwaarden van de punten i) tot en met iv) van dit punt; de lidstaten zien erop toe dat, in voorkomend geval om het verlies van ammoniak uit landbouwgrond te voorkomen, passende voorzorgsmaatregelen worden genomen bij het op of in de bodem brengen van bemestingsmaterialen die voldoen aan de voorwaarden van de punten i) tot en met iv) van dit punt, met name door injectie, onmiddellijke inwerking van bovengronds opgebrachte materialen of gelijkwaardige maatregelen;

ix) de lidstaten nemen maatregelen om emissies, met inbegrip van emissies in lucht, die het gevolg zijn van de opslag van bemestingsmaterialen die voldoen aan de voorwaarden van de punten i) tot en met iv), zoveel mogelijk te voorkomen door passende opslagvoorwaarden en -vereisten voor dergelijke materialen vast te stellen;

x) de lidstaten nemen alle nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat het gebruik van bemestingsmaterialen die voldoen aan de voorwaarden van de punten i) tot en met iv) van dit punt geen afbreuk doet aan de verwezenlijking van de doelstellingen van deze richtlijn, van Richtlijn 92/43/EEG van de Raad¹ en van de Richtlijnen 2000/60/EG²,

¹ Richtlijn 92/43/EEG van de Raad van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna (PB L 206 van 22.7.1992, blz. 7, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1992/43/oj>).

² Richtlijn 2000/60/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2000 tot vaststelling van een kader voor communautaire maatregelen betreffende het waterbeleid (PB L 327 van 22.12.2000, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2000/60/oj>).

2016/2284³, 2020/2184⁴ en 2008/50/EG⁵ van het Europees Parlement en de Raad voor zover de maatregelen van het actieprogramma relevant zijn voor die richtlijnen. De lidstaten nemen maatregelen om negatieve effecten in en rond Natura 2000-gebieden en in de nabijheid van drinkwateronttrekkingspunten te voorkomen, overeenkomstig respectievelijk Richtlijn 92/43/EEG van de Raad en Richtlijn 2020/2184.

Wanneer de lidstaten dit punt van de tweede alinea toepassen, stellen zij de Commissie daarvan in kennis. Daarnaast rapporteren zij, als onderdeel van het in artikel 10 bedoelde verslag, over de toepassing ervan, met inbegrip van jaarlijkse gegevens over de hoeveelheid geproduceerde materialen die voldoen aan de voorwaarden van de punten i) tot en met iv) van dit punt en over de veedichtheid en mestproductie op nationaal niveau en op het niveau van de territoriale eenheden op NUTS 2-niveau zoals vastgesteld bij Verordening (EG) nr. 1059/2003 van het Europees Parlement en de Raad⁶.”.

³ Richtlijn (EU) 2016/2284 van het Europees Parlement en de Raad van 14 december 2016 betreffende de vermindering van de nationale emissies van bepaalde luchtverontreinigende stoffen, tot wijziging van Richtlijn 2003/35/EG en tot intrekking van Richtlijn 2001/81/EG (PB L 344 van 17.12.2016, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2016/2284/oj>).

⁴ Richtlijn (EU) 2020/2184 van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2020 betreffende de kwaliteit van voor menselijke consumptie bestemd water (PB L 435 van 23.12.2020, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2020/2184/oj>).

⁵ EU-richtlijn luchtkwaliteit, zoals gewijzigd in 2024. Richtlijn 2008/50/EG van het Europees Parlement en de Raad van 21 mei 2008 betreffende de luchtkwaliteit en schonere lucht voor Europa (PB L 152 van 11.6.2008, blz. 1).

⁶ Verordening (EG) nr. 1059/2003 van het Europees Parlement en de Raad van 26 mei 2003 betreffende de opstelling van een gemeenschappelijke nomenclatuur van territoriale eenheden voor de statistiek (NUTS) (PB L 154 van 21.6.2003, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2003/1059/oj>).